

КОДЕКС СЕКТОРА ЗА НЕГУ СТАРИЈИХ ОСОБА О ПОСЕЋИВАЊУ ДОМОВА ЗА БОРАВАК И НЕГУ ТОКОМ ЕПИДЕМИЈЕ КОВИДА-19 - COVID-19

АЖУРИРАН 20. НОВЕМБРА 2020.

Аустралијска комисија за заштиту здравља (Australian Health Protection Principal Committee), Министарство здравља (Department of Health), корисници и врховне организације за пружање неге старијим особама су извршили ревизију кодекса да би пружили подршку домовима за негу старијих особа у доношењу информисаних одлука о одвијању посета током пандемије ковида-19 - COVID-19 - која још увек траје.

Како се сектор неге старијих особа креће ка тзв. 'ковид-19 нормалној' ('COVID-19 Normal') фази, домови за боравак и негу старијих особа морају да усвоје отвореније приступе примању посета у домовима и да истовремено повећају расположивост термина и приступ, као и да контролишу стални ризик од епидемије у својим установама.

Кључне ствари:

- Смернице за примање посета у домовима за боравак и негу старијих особа су ревидиране да би се станарима пружила пропорционалнија заштита.
- Ревидиране смернице сада укључују приступ по категоријама (tiered approach) које наводе како домови за боравак и негу старијих особа могу да реагују на ковид-19 - COVID-19.
- Нови модел под називом 'Ескалација по категоријама' ('Tiered Escalation' model) омогућује домовима за боравак и негу старијих особа да ескалирају или деескалирају свој одговор зависно од озбиљности ковид-19 - COVID-19 – ситуације са којом се сучавају.
- На местима на којима нема преноса унутар друштвене заједнице, биће на снази мањи број рестрикција за посетиоце (Категорија 1 - Tier 1), а ако се дом налази у проглашеном жаришту (hotspot) (Категорија 2 - Tier 2) или ако у друштвеној заједници избије епидемија ковида-19 - COVID-19 - (Категорија 3 - Tier 3), дом ће увести строже рестрикције.
- Домови за боравак и негу старијих особа треба да примењују модел 'ескалације по категоријама' да би одредили и вршили стално преиспитивање нивоа рестрикција за посетиоце станара и по потреби увели додатне рестрикције за заштиту станара од непрестаног ризика од ковида-19 - COVID-19.

СВРХА

Сврха кодекса је да целом сектору пружи једнообразан приступ примању *посетилаца* од стране *станара* домовна за боравак и негу током пандемије ковида-19 - COVID-19 - уз истовремено смањење ризика од уношења или ширења вируса у домовима за боравак и негу.

Прелазак на фазу опоравка од ковида (COVID Recovery) и ковид нормалну фазу (COVID Normal)

Како прелазимо са фазе опоравка од ковида-19 на 'ковид-19 нормалну' фазу, и даље постоји ризик од уношења ковида-19 - COVID-19 – у домовне за боравак и негу старијих особа и тај ризик мора да буде под контролом у интересу физичког и емотивног благостања свих станара. За помоћ и доношење информисаних одлука о одговарајућим променама правила за посетиоце на основу стопе преношења болести унутар друштвене заједнице, домови треба да се послуже документима које је

издала комисија АНППС: [Категорије ескалације одговора на ковид-19 и реаговање домова за боравак и негу старијих особа \(COVID-19 Escalation Tiers and Aged Care Provider Responses\)](#) и: [Ревидиране смернице за организовање посета \(Revised AHPPC Advice on Visitation Guidelines\)](#).

Препоруке које је издала комисија АНППС подржавају домове за боравак и негу старијих особа у имплементацији најмање рестриктивних мера за посетиоце у складу са локалном ковид-19 - COVID-19 – ситуацијом и потврђују важност процеса надзора у домовима за боравак и негу старијих особа. Ниједан дом за боравак и негу старијих особа не би требало да остане на вишој *категорији ескалације* дуже него што је то неопходно.

Домови за боравак и негу старијих особа треба да буду спремни на поштравање и ублажавање мера на основу препорука / уредби локалних или државних / територијалних здравствених власти, центра за реаговање у сектору неге старијих особа (Aged Care Response Centre) у њиховој држави или територији или на основу процењеног ризика на локалном нивоу. Прелазак на нижу *категорију ескалације* би требало да уследи што пре, али увек уз поштовање препорука здравствених власти.

Ниво ограничавања посета у складу са *категоријама ескалације* треба да буде заснован на препорукама здравствених власти, државним / територијалним уредбама или сазнањима дома за боравак и негу старијих особа о појави ризика док чека да власти издају препоруке или уредбе. То укључује увођење рестрикција за неке врсте посета и одлазак станара на места ван дома.

Током периода више *категорије ескалације*, домови за боравак и негу старијих особа треба да предузимају мере за одржавање нутритивног, физичког, емотивног и психосоцијалног благостања својих станара и да се побрину да те мере буду у равнотежи како би допринеле личном благостању станара у складу са њиховим људским правима.

Категорије ескалације (Категорија 1, Категорија 2, Категорија 3)

Кодекс се позива на *категорије ескалације* према дефиницији комисије АНППС и оне су наведене у прилогу А, табела 1. *Категорије ескалације* представљају три нивоа рестриктивних мера: *Категорија 1* (најнижа *категорија*) значи да нема преноса болести или оболелих који су се локално заразили, а *категорија 3* (највиша) значи да унутар локалне друштвене заједнице има преноса ковида-19 - COVID-19. Свака *категорија* пружа преглед:

- ситуације или сценарија који је типичан за сваку од *категорија*;
- свеобухватног циља здравствених власти приликом увођења сваке *категорије*;
- фокусирања на мере које домови за боравак и негу старијих особа треба да предузму у ситуацијама ескалације, деескалације или епидемије ковида-19 - COVID-19.

Мере које домови треба да уведу приликом ескалације посета и привременог напуштања дома од стране станара

Табела 2 препорука комисије АНППС која се налази у прилогу А пружа детаљан списак мера које домови за боравак и негу старијих особа треба да уведу приликом реаговања на ескалацију, деескалацију или ако избије епидемија ковида-19 - COVID-19.

Важно је напоменути да:

- примарни фокус треба да буде на превентивним мерама;
- све мере које су потребне у *категорији 1* ће аутоматски бити потребне и у *категоријама 2 и 3*;
- у складу са [Стандардима квалитета неге која се пружа старијим особама \(Aged Care Quality Standards\)](#) и као ствар најбоље праксе, домови за боравак и негу старијих особа треба да се руководе препорукама у табели 2 (у прилогу А) да помоћу њих утврде да ли су њихове тренутне праксе у складу са тим препорукама.

Ниже је наведено неколико примера за илустрацију тога како треба да се примењују *категорије ескалације*, заједно са препорукама комисије АННРС и *Кодексом сектора за негу старијих особа о посећивању домова за боравак и негу током епидемије ковида-19 - covid-19*.

Пример 1: Нема преноса болести унутар друштвене заједнице

На местима на којима нема преноса болести унутар друштвене заједнице, домови треба да примењују мере *категорије 1* за спречавање уноса ковида-19 - COVID-19 – у дом и да буду припремљени за евентуалну епидемију.

Процедуре за примање посетилаца и време посета треба да одражавају аранжмане који су били на снази пре појаве ковида - COVID, али и даље треба да се примењују процедуре надзора. Када нема преноса болести унутар друштвене заједнице у држави / територији, приступ посетама треба да буде у складу са мерама *категорије 1*.

Пример 2: Локализована и контролисана епидемија

Током епизода локализоване епидемије, домови треба да примене мере из одговарајуће *категорије* које су најприкладније у датој ситуацији и не треба да примењују мере више *категорије* дуже него што је то неопходно. Домови редовно треба да тестирају особље и одвоје довољно времена за праћење контаката.

На пример, када је у Шепартону (Shepparton) избила епидемија зато што је неко дошао из жаришта, домови су одмах ескалирали процедуре са *категорије 1* на процедуре *категорије 3*. Локални пренос болести се пратио 48 сати пре него што је ситуација деескалирана на *категорију 2*.

Пример 3: Локализоване епидемије међу малим бројем људи, продужен период преноса болести

Односи се на случајеве у којима долази до епидемије на неким подручјима, а на другима не.

На пример, на ширем подручју западног Сиднеја (Greater Western Sydney), у неким предграђима и даље има локализованих епидемија, док у другима нема преноса унутар друштвене заједнице. Због тога постоји већа вероватноћа и додатни ризик да ће појединци који се крећу између различитих предграђа ширити вирус.

Ако се јави таква ситуација, домови морају да буду на опрезу и по потреби мењају *категорију* мера, зависно од стопе преноса у њиховом предграђу, као и у околним насељима. Такође треба да обрате пажњу на то где станује њихово особље и да ли у тим насељима има преноса болести. Домови који се налазе ближе епицентру епидемије могу да уведу мере *категорије 3*, домови у насељима која се граниче са тим насељем могу да уведу мере *категорије 2*, а домови у удаљенијим насељима мере *категорије 1*.

Важно је да домови примењују најмање рестриктивне мере најниже *категорије* у односу на ситуацију на њиховом подручју.

Пример 4: Значајан број преноса болести унутар друштвене заједнице

На подручју на коме је дошло до значајног броја преноса болести унутар друштвене заједнице, домови треба да уведу мере *категорије 3*. Током тог периода, важно је да размотре рестрикције за посетиоце у складу са *Кодексом сектора за негу старијих особа о посећивању дома за боравак и негу током епидемије ковида-19 - covid-19*, а нарочито да примене принцип 7 који се односи на станаре којима је потребна додатна друштвена подршка. Прелазак на нижу *категорију* треба да уследи што је пре практично могуће, у складу са уредбом њихове државе или територије.

Пример 5: Уредбе државних или територијалних служби за ванредне ситуације или здравствених власти

Када државне или територијалне здравствене уредбе наложе домовима да обуставе посете (слично принципу 7), то треба да се сматра *категоријом ескалације 3* осим ако није другачије наведено. Када се уредба укине, посете треба да се одвијају према одговарајућој нижој *категорији*. Прелазак на нижу *категорију* треба да уследи што је пре практично могуће, у складу са уредбом надлежних државних или територијалних власти.

ПРИНЦИПИ

1. У све три *категорије ескалације*, домови ће и даље организовати посете између *станара* и *посетилаца* у складу са Повељом о правима примаоца неге за старије особе и *државним / територијалним уредбама*. *Посетиоци* укључују чланове породице или изабране породице и пријатеље *станара*. Током *категорије 1* и *категорије 2*, посете свих врста волонтера би требале да буду дозвољене. Током *категорије 3*, неки домови могу да забране улаз волонтерима за пружање уопштене неге. Међутим, важно је да станари и током *категорије 2* и *категорије 3* имају приступ плану посетилаца из друштвене заједнице (Community Visitors Scheme- CVS). Сходно томе, кодекс је ажуриран да CVS посетиоце класификује као једну од категорија посетилаца којима су посете дозвољене током свих *категорија*.
2. Током периода у којима морају да се уведу мере *категорије ескалације 2* и *категорије 3*, посете могу да се одвијају на више начина (на пример у соби станара, у дворишту или простору који је намењен примању посетилаца) и могу да се допуне *додатним начинима за одржавање контакта између станара и посетилаца* (на пример употребом технологије, остваривањем контакта кроз прозор или преко балкона). Када *алтернативни начине за остваривање контакта (на пример кроз прозор)* нису ефикасни за *станара* (нпр. за оболеле од деменције или особе са сензорним губитком), дом ће изнаћи алтернативне приступе. *Станари*, њихови *посетиоци* и *особље* дома ће се договорити о обиму посета и додатним начинима одржавања контакта.
3. Током периода у којима морају да се уведу мере *ескалације категорије 2* и *категорије 3*, домовима може да се наложи да ограниче укупан број људи у дому да би могли да одржавају физичко растојање и примењују хигијенске мере. Ако се сумња или је доказано да у околним насељима постоји жариште ковида-19 - COVID-19 - или сумњив / потврђен случај ковида-19 - COVID-19 - у дому, дом ће можда морати привремено да построжи рестрикције за *посетиоце*. То може да значи ограничење укупног броја посетилаца, повратак на краће посете или додатне начине за остваривање контакта или чак и привремену потпуну забрану посетилаца. Те мере могу да буду потребне ради смањења ризика од уношења ковида-19 - COVID-19 - у дом на минимум.

У том случају дом може да дозволи само посете у околностима које су наведе у принципу 7 кодекса.

4. Током периода свих *категорија ескалације*, жеље и преференције *станара* ће бити најважније приликом доношења свих одлука о томе ко ће их посећивати и они ће имати право на избор који ће се поштовати, осим ако посетиоцу не буде забрањен улаз у дом у складу са државним / територијалним уредбама. Посете између *станара* и њихових *посетилаца* ће се одвијати у складу са смерницама за спречавање и контролу инфекције укључујући одредбе које се односе на коришћење одвојеног простора за посете и примену прописа о физичком растојању.
5. Током периода све три *категорије ескалације*, постојећи закони и прописи остају на снази и током епидемије ковида-19 - COVID-19 - укључујући [Закон о нези која се пружа старијим особама - Aged Care Act](#) - и [принципе - Principles](#) - који проистичу из њега, [Стандарде квалитета неге која се пружа старијим особама - Aged Care Quality Standards](#), [Закон о признавању неговатеља из 2010. - Carers Recognition Act 2010](#) - и [Повељу о правима прималаца неге за старије особе - Charter of Aged Care Rights](#). Пружаоци неге ће и даље примењивати приступ прилагођавања неге потребама сваког појединог станара укључујући приступ ограничењима која морају да буду у складу са [Принципима квалитета неге - Quality Care Principles](#). Кодекс узима у обзир да домови за негу старијих особа морају да се придржавају мера које им налажу *уредбе државних или територијалних здравствених тела и тела за ванредне ситуације* којима ће можда морати да се да предност над кодексом. *Уредбе* садрже законски захтев да сви *посетиоци* морају да прикажу доказ да су примили вакцину за сезону грипа 2020. године или лекарско уверење да су [изузети од вакцинације из медицинских разлога - medical exemption](#).
6. Током периода све три *категорије ескалације*, ниједан *посетилац* не би требало да посећује станаре дома за негу старијих особа ако се не осећа добро, ако има температуру преко 37,5 степени целзијуса¹, ако је недавно имао грозницу (нпр. језу, ноћно презнојавање), кашаљ, грлоболу, цурење носа, отежано дисање или симптоме прехладе / грипа, симптоме респираторне инфекције или ковида-19 - COVID-19 ([види овде - see here](#) - који су симптоми ковида-19 - COVID-19) или ако је недавно допутовао из места које је жариште заразе (према оцени државних или територијалних здравствених власти). *Посетиоци* морају да се придржавају мера за спречавање и контролу инфекције дома. Најмање што домови могу да учине је да као услов уласка у дом уведу искрено одговорање на питања о факторима ризика од ковида-19 - COVID-19, приказивање доказа о ажурираној вакцинацији против грипа и поштовање мера за посетиоце које укључују обавезно прање руку, мерење температуре приликом доласка, ношење личне заштитне опреме (PPE) ако се то од њих затражи, одржавање физичког растојања и примену хигијенских мера, као и боравак само у соби *станара* или у простору одређеном за посете.
7. Током периода ескалације *категорије 2* или *категорије 3*, неке околности могу да захтевају додатно разматрање и да посете следећих особа које пружају „друштвену подршку“ буду и даље дозвољене:
  - a. Члановима породице *станара* на самрти би требало дозволити редовне *посете у соби станара*. Број *посетилаца*, дужина, учесталост и природа посета треба да одражавају право станара на достојанствено и спокојно умирање што ће зависити од његових потреба за физичком, емотивном, друштвеном и духовном подршком. С обзиром да је час смрти тешко предвидети, увек је боље поступати саосећајно.
  - b. *Посете станарима* којима *посетиоци* долазе редовно и увек у исто време и доприносе нези и подршци станара (то може да буде свакодневно или неколико пута недељно и да

¹ У Јужној Аустралији је уредбом одређено 38,0 степени

посетиоци помажу на пример у храњењу или контроли понашања *станара*, у случају станара оболелих од деменције) морају и даље да буду омогућене.

- с. *Станари* који имају ментално обољење - пружање подршке ради одржавања менталног благостања старије особе у случајевима дијагностикованог или почетног озбиљног менталног обољења ако одржавање контакта са друштвом и породицом може да допринесе ублажавању друштвене и емотивне узнемирености станара.
8. Током периода *категорије ескалације 2*, треба размотрити флексибилније приступе посетама чланова породице, изабране породице и пријатеља који долазе издалека да посете станара. *Посетилац* мора унапред да позове дом и пита да ли дом може да уприличи посету продуженог трајања.
  9. Током периода свих *категорија ескалације*, *посетиоци* могу да подлежу процедурама, на пример заказивању посете и процедурама за утврђивање подобности. Такође, током периода примењивања мера *категорије 2* и *категорије 3*, време посета може да буде скраћено да би што више особа могло да дође у посету. Дом треба да примењује флексибилан и саосећајан приступ када одређује време посета. *Станари*, *посетиоци* и дом ће сарађивати на идентификовању одговарајућег термина и учесталости посета, узимајући у обзир ограничења са којима се свака страна суочава, укључујући *посетиоце* чије је време ограничено због тога што су у радном односу.
  10. Током периода свих *категорија ескалације*, *станари* и даље имају право да примају писма, пакете и поклоне, некварљиву храну и уређаје за комуникацију који им се достављају у дом. Кварљива храна која се донесе у дом мора да буде припремљена и достављена у складу са смерницама за руковање храном и безбедност хране. Током периода мера *категорије ескалације 2* или *категорије 3*, достава тих пакета може да подлеже додатним мерама за спречавање и контролу инфекције. Сваки дом ће примењивати додатне мере у зависности од тренутне распрострањености ковида-19 - COVID-19 - у околини дома. Дом може да постави услов да се те доставе ставе до знања особљу дома да би особље применило мере за спречавање и контролу инфекције пре него што пакет преда станару. То право се примењује и током периода *категорије ескалације 3* или када се у дому појаве потенцијални, сумњиви или потврђени случајеви ковида-19 - COVID-19 - што може да изискује прегледање достављених пакета и измене начина доставе.
  11. Током свих *категорија ескалације*, редовна међусобна комуникација између чланова породице станара и дома ће бити учесталија када су на снази строжа ограничења посета. Ако је потребно увести строжа ограничења посета, она треба да се уведу у складу са *категоријама ескалације*, на транспарентан начин отвореном и јасном комуникацијом са *станарима* и члановима њихових породица о потреби за увођењем сваке *категорије ескалације*. Дом такође треба да саопшти када очекује ревизију строжих мера ради деескалације на нижу *категорију ескалације*. Током тих периода ће дом омогућити алтернативне начине комуницирања и пружити помоћ за њихово коришћење да би *станари* остали у вези са својим најмилијима.
  12. Током периода *категорије ескалације 1* или *категорије 2*, *станари* могу да наставе да користе заједничке просторије у дому, као и просторе на отвореном, уз одржавање физичког растојања у складу са смерницама за спречавање ширења ковида – COVID - и у оквиру ограничења која намеће распоред просторија и других простора у дому.
  13. Током свих *категорија ескалације*, право *станара* на приступ медицинским и сродним услугама (нпр. поправци слушних апарата или наочара, зубару, помоћи за ментално здравље) се неће укидати. Током периода мера *категорије ескалације 2* или *категорије 3*, помоћ за приступ медицинским и сродним услугама може да захтева коришћење технологије, на пример услуге

telehealth, када је то сврсисходно и када је преко њих могуће постићи задовољавајући исход за станара. Након повратка станара у дом са тих прегледа треба да се обави процена ризика којима је станар био изложен током изласка, у обиму који је сразмеран степену ризика. Самоизолација или карантин се неће примењивати током периода мера *категорије ескалације 1* или *категорије 2*. Самоизолација или карантин ће се примењивати само током периода мера *категорије ескалације 3*, али и у том случају само ако то наложе здравствене власти или на препоруку лекара код кога је станар био на прегледу.

14. Током периода *категорије ескалације 1* или *категорије 2*, станарима и посетиоцима су дозвољени изласци из дома и краће посете породици када могу да се одвијају на безбедан начин, али током периода мера *категорије ескалације 3* то можда неће бити дозвољено. То значи да ће се примењивати одговарајуће мере за спречавање инфекције и да ће станари и чланови њихових породица пристати на то да дому дају тачне информације и учествовати у процедурама за смањење ризика док су ван дома / у посети породици, као и да ће се по повратку подвргнути процени ризика. Домови ће станарима, члановима њихових породица и заступницима дати информације о процедурама и последицама непридржавања тих процедура пре него што дође до посете / изласка. Домови са пуним правом могу да траже од станара, чланова њихових породица и заступника да документују договор и поштовање ове процедуре.
15. Пружаоци услуга ће мењати мере у складу са *категоријама ескалације* које им налаже комисија АНППС. Уредбе надлежних државних / територијалних власти могу да наложе прелазак на *категорију ескалације 2* или *категорију 3* на основу препорука здравствених власти или на основу процене дома о његовом статусу и потреби за увођењем мера *категорије ескалације 1*, *категорије 2* или *категорије 3*. Међутим, све мере, укључујући и *посете* ће се и даље одвијати у складу са овим кодексом и уредбама *државних или територијалних здравствених тела и тела за ванредне ситуације*.

ПРАВА

Пружаоци услуга

- Пружаоци услуга имају право да одбију улаз у дом или да захтевају од било кога да напусти дом из било ког оправданог разлога који је у складу са овим кодексом, у циљу смањења ризика од инфекције.
- Пружаоци услуга имају право да построже рестрикције за *посетиоце* када у дому избије епидемија (укључујући и не-ковид-19 епидемије) или када се у околини дома прогласи епидемија / жариште или ако постоје друге ванредне околности због којих је то потребно, уз будно праћење тих околности.

Станари и посетиоци

- *Станари* имају право да примају *посетиоце* који у дом за негу старијих особа могу да долазе ако поштују важеће услове укључујући максималну учесталост и трајање посета.
- Сви *станари* имају право да једнако и доследно добијају бљговремено и редовно ажуриране информације о дешавањима у дому, а информације о присуству ковида-19 - COVID-19 - на локалном подручју и ризику од преноса и чешће.
- *Станари* имају право да одржавају контакт са локалном заједницом ван дома укључујући учешће у верским и културним окупљањима на алтернативне начине, на пример онлајн или путем телефона.
- *Станари* имају право на приступ *додатним начинима за одржавање контакта*, на пример кроз прозор, путем видео конференције или телефонских позива поврх ограниченог броја личних посета.

- *Посетиоци / чланови породице* имају право да *станарима* доносе / достављају поклоне, одећу, храну и друге потрепштине.
- *Чланови породице* имају право да преселе станара у други смештај или дом за боравак и негу старијих особа уз дозволу и поштовање свих уредби јавних здравствених власти, жеља станара и потреба станара за подршком.

ДУЖНОСТИ

Пружаоци услуга

- Пружаоци услуга особљу за организовање свих посета, укључујући и посете у *соби станара* и *личне посете*, морају да пруже одговарајућу подршку у виду процеса и процедура у писменој форми.
- Пружаоци услуга *станарима* морају да омогуће *додатне начине за одржавање контакта* са члановима породице, на пример путем видео конференције или телефонских позива да на тај начин надокнаде ограничене посете.
- Пружаоци услуга *станарима* морају да дају до знања да постоје заступници при организацији ОРАН, као и други формално постављени заступници и да *станарима* омогуће приступ тим заступницима и сарадњу са њима, а да законским заступницима *станара* (укључујући заступнике на основу пуномоћи, старатеље и заступнике за доношење одлука о здравственом третману станара) омогуће да се њихов глас чује и њихове одлуке донете у име станара поштују, кад год је то могуће и законито.
- Пружаоци услуга *станарима* и њиховим именованим заступницима / старатељима / опуномоћеницима морају да пруже благовремено и редовно ажуриране информације укључујући обавештења о релевантним државним уредбама. У случају избијања епидемије, домови морају са свим *станарима* и члановима њихових породица једнако и доследно да одржавају проактивну комуникацију.

Станари и посетиоци

- *Посетиоци* не смеју да долазе у посете када се не осећају добро или када имају било које симптоме прехладе / грипа, респираторне инфекције или заразе ковидом-19 - COVID-19.
- *Посетиоци* морају искрено да одговарају на питања особља дома која се односе на ковид-19 - COVID-19.
- *Посетиоци* морају да се опходе са поштовањем и учтиво према свим радницима дома и да се придржавају њихових упутстава.
- *Посетиоци* морају да контактирају дом пре него што дођу у посету да закажу посету у време које свима одговара.
- *Посетиоци* морају да поштују све постојеће услове укључујући приказивање доказа о вакцинацији против грипа, да примењују мере за спречавање и контролу инфекције, на пример да перу руке, користе прозор током посете, остану у *соби станара* или у простору одређеном за посете, као и да одржавају физичко растојање и хигијену – у складу са упутствима радника дома за негу старијих особа.

- Пружаоци услуга морају да се постарају да сваки члан особља дома прими све прописане вакцине у складу са уредбама државних / територијалних власти и смерницама аустралијске савезне владе.
- Пружаоци услуга морају да се придржавају уредби државних / територијалних здравствених власти које имају обавезу да пружаоце услуга обавесте о избијању епидемије ковида-19 - COVID-19 - у близини дома.

ОДРЕДБЕ КОДЕКСА ЗА ПОСТУПКЕ У СЛУЧАЈУ ЖАЛБИ

Фаза	Пружаоци услуга	Станари и посетиоци
1. Почетни захтев	<ul style="list-style-type: none"> • Кад год је то могуће и примерено, испуните захтев и омогућите посету чим се за њу пружи прилика. • Ако организовање посете није могуће, објасните разлог за то и понудите алтернативни начин за сусрет. • Документујте поступке за решавање захтева за посете. • Ако не можете да решите конфликт са особом која захтева посету, обавестите је о поступку интерне ревизије / жалбе. • Размотрите могућност да затражите савет - guidance – од Комисије за контролу квалитета и безбедности неге која се пружа старијим особама (Aged Care Quality and Safety Commission). 	<ul style="list-style-type: none"> • Разговарајте са менаџером дома и јасно реците: <ul style="list-style-type: none"> – шта тражите; и – зашто то тражите. • <i>Станари</i> или њихови заступници имају право да ангажују заступника за питања неге која се пружа старијим особама по сопственом избору који ће подржати захтев <i>станара</i> да примају <i>посетиоце</i>. То може да буде законски заступник станара (нпр. на основу пуномоћи или старатељ), заступник организације OPAN или други заступник кога станар именује. • Послужите се свим поступцима за подношење жалби, и неформалним и формалним начинима за достављање притужби и коментара или специфичних проблема који се односе на ситуацију коју је изазвао ковид-19 - COVID-19.
2. Захтев поднет преко заступника	<ul style="list-style-type: none"> • Ако примите позив од организације OPAN, покушајте да решите ситуацију на коју се странка жали. • Ако пружалац неге за старије особе жели да се уместо менаџера дома контактира неко други у случају захтева за ескалацију, обавестите о томе локални огранак организације OPAN. • Ако сматрате да захтев организације OPAN није разуман или нисте у могућности да га испуните, можете да се обратите врховном 	<ul style="list-style-type: none"> • Позовите Мрежу за заступање старијих особа (Older Persons Advocacy Network - OPAN) 1800 700 600 или погледајте https://opan.com.au да добијете подршку и савет од стручно обученог заступника. • OPAN ће вам пружити подршку тако што ће разговарати са менаџером дома за негу старијих особа или ће, уз вашу сагласност, контактирати дом да као ваш заступник разговара о прибављању одобрења за посету.

	<p>саветодавном телу ваше организације и затражите савет.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ако желите да се жалите на заступника организације OPAN, следите упутства која се налазе на https://opan.com.au/contact-us/. 	<ul style="list-style-type: none"> OPAN такође може да помогне <i>станарима</i> и њиховим заступницима да поднесу жалбу Комисији за контролу квалитета и безбедности неге која се пружа старијим особама.
3. Жалба поднета Комисији за контролу квалитета и безбедности неге која се пружа старијим особама	<ul style="list-style-type: none"> Сарађујте са Комисијом да одговорите на жалбу и доставите све тражене информације којима доказујете да сте испунили своје дужности. 	<ul style="list-style-type: none"> Ако нисте задовољни одлуком дома (или било чим другим, било кад), можете да се жалите Комисији за контролу квалитета и безбедности неге која се пружа старијим особама на 1800 951 822 било кад (бесплатан позив) или погледајте https://www.agedcarequality.gov.au/making-complaint.

ДЕФИНИЦИЈЕ

Додатни начини за одржавање контакта – Током редовног рада (*категорија ескалације 1*), следећи начини за одржавање контакта могу да буду омогућени поврх личних посета:

- **путем видео конференције**, на пример преко Skype-а, Zoom-а, итд.
- **путем телефона**
- **кроз прозор** – поврх посета, дозвољен је контакт са станарима и кроз прозор. Током епидемије ковида-19 - COVID-19 - у дому или у случају да постоји жариште у околини дома, контакт који се остварује кроз прозор може неко време да буде примарни начин одржавања контакта између станара и посетилаца.

Иако одржавање контакта на те начине не би требало да буде главни начин одвијања посета, током поштрених рестрикција у дому (*категорија ескалације 2* и *категорија 3*) којима се ограничавају посете, могу да се примене додатни начини за одржавање контакта уместо посета.

Дефиниција жаришта савезне владе – Разлог за проглашење жаришта ковида-19 - COVID-19 hotspot – од стране савезне владе на градском подручју је десет (10) случајева локалног преноса заразе на дан током 3 (три) узастопна дана (просечан број заражених током три дана). То значи да има више од тридесет (30) случајева до којих је дошло у 3 (три) узастопна дана. Разлог за проглашење жаришта ковида-19 - COVID-19 hotspot – од стране савезне владе на руралном или регионалном подручју је три (3) случаја локалног преноса заразе на дан током 3 (три) узастопна дана (просечан број заражених током три дана). То значи да има девет (9) случајева до којих је дошло у 3 (три) узастопна дана.

Простори за посете – Простори намењени посетама (designated area) су посебно уређени простори у дому у којима *станари* примају *посетиоце* током пандемије ковида - COVID. Простори намењени посетама постоје да омогуће безбедан контакт између *станара* и *посетилаца* уз минималан ризик од инфекције и обавезно одржавање физичког растојања. Ти простори су нарочито важни за станаре који деле собу са другим станаром или у случајевима у којима станари не желе да примају посетиоце у својој соби.

Локално жариште – АНППС препоручује да домови поново пређу на *категорију ескалације 2* или *категорију 3* (на пример да ограниче број пружаоца услуга који посећују дом) када у околини дома постоје случајеви ковида-19 - COVID-19 - до којих је дошло у околини дома. То значи да у околним

предграђима или насељима постоје случајеви до којих није дошло приликом путовања у иностранство.

Станар – је прималац неге у смислу Закона о нези која се пружа старијим особама (Aged Care Act). Најпре треба да се сазна какви су ставови и жеље старијих особа (станара) о томе ко ће их посећивати и како посете треба да протекну. Када то није могуће, треба да се затраже ставови њихових заменика / особа овлашћених за доношење одлука у име станара (заступника) уз напомену да је обавеза заменика / особа овлашћених за доношење одлука у име станара да доносе одлуке у складу са жељама и преференцијама старије особе, исто као да их она сама изражава.

Кратке посете – Током периода *категорије ескалације 3*, да би се што већем броју чланова породица и пријатеља омогућило да посете *станаре*, успостављен је систем резервације термина и ограничење трајања посета. У пракси, то значи да када су на снази строже рестрикције посета током периода *категорије ескалације 3*, термин за посету може да буде ограничен на трајање од једног до два сата. Углавном је један сат минимално време за кратку посету. У случајевима када се посећују станари који имају деменцију или у ситуацијама које су наведене у принципу 7 овог кодекса, према тренутно важећим препорукама комисије АНППС, трајање посете не би требало ограничавати.

Уредбе државних или територијалних здравствених тела и тела за ванредне ситуације – Следеће уредбе државних или територијалних здравствених тела и тела за ванредне ситуације које се односе на негу старијих особа и које су ступиле на снагу 19. новембра 2020. укључују:

- [Australian Capital Territory](#)
- [New South Wales²](#)
- [Northern Territory](#)
- [Queensland](#)
- [South Australia](#)
- [Tasmania](#)
- [Victoria](#)
- [Western Australia](#)

Те уредбе државних тела су законски обавезујуће и за пружаоце неге у домовима за старије особе и за појединце. Уредбе налажу свим *посетиоцима* да морају да пруже доказ о примљеној вакцини против грипа за сезону грипа 2020. године да би могли да уђу у дом.

Одржавање физичког растојања и хигијене – Уопштена препорука је да се одржава физичко растојање од 1,5 метра између људи, да се одржавају добре хигијенске навике (тј. да се често перу руке сапуном или да се користи дезинфекционо средство за руке током најмање 20 секунди) и да се поштује бонтон када се кашље (на пример да се кашље или кише у лакат, а не у шаку). Међутим, свака држава и територија специфично наводи број квадратних метара на основу којих се одређује максималан број особа које истовремено³ смеју да буду у некој згради (укључујући станаре, особље и посетиоце) што ће зависити од величине зграде. Домови морају да поставе знак на улазна врата дома на коме ће јасно стајати који је максимални број особа које истовремено смеју да буду у дому.

Околна предграђа или насеља / околина дома – АНППС наводи да “АНППС препоручује да се установе врате на виши ниво заштите (на пример да ограниче број пружаоца услуга који посећују дом) када у околини дома постоје случајеви ковида-19 - COVID-19. То значи да у околним предграђима или насељима постоје случајеви до којих није дошло приликом путовања у иностранство.

Посетилац / посетиоци – *Посетиоци* су све особе које *станар* жели да види, укључујући чланове породице или породице по избору, пријатеље, верске или духовне саветнике и волонтере плана посетилаца из друштвене заједнице (Community Visitors Scheme). Дом за негу старијих особа нема

² Овде су додатни савети компаније НСВ Хеалтх: <https://www.health.nsw.gov.au/Infectious/covid-19/Documents/covid-19-racfs-advice.pdf>

³ [Домови у Новом Јужном Велсу - NSW aged care homes](#) су изузети од правила које налаже 4 квадратна метра.

право да одређује ко је *посетилац* који има, а ко је *посетилац* који нема право да дође у посету, нити ко је „члан уже породице“ или посетилац који станару пружа „друштвену подршку“. То што постоји налог о старатељству, пуномоћ или укљученост најближег сродника не значи аутоматски да нико други нема право да посети станара, мада могу да се поставе приоритети када више особа жели да посети истог *станара*.

Међутим, у смислу овог кодекса, медицинско особље и други здравствени радници, заступници старијих прималаца неге, правни заступници или неговатељи које је *станар* приватно ангажовао или неговатељи из круга породице се не сматрају *посетиоцима*. Они се сматрају радницима у складу са различитим уредбама државних здравствених тела и тела за ванредне ситуације које и волонтере класификују као раднике. Ти радници ће морати да поступају у складу са мерама које су на снази у сваком дому за негу старијих особа, а то значи и са мерама за спречавање и контролу инфекције.

Посета / е – Посете могу да се одвијају на више места, укључујући собу *станара*, одређене просторије дома, вртове или друга томе намењена места. Приоритет што се тиче простора који су намењени посетама у дому ће се давати станарима оболелима од деменције или станарима који се налазе у једној од ситуација које су наведене у принципу 7 овог кодекса. Када трајање посета мора да се ограничи, те посете не би требале да буду краће од 60 минута (осим у случајевима кратких посета због епидемије које ће трајати само 30 минута) и примењиваће се само на *личне посете* у томе намењеним просторима дома које и други станари користе. Посете ће се одвијати уз примену мера за спречавање и контролу инфекције што укључје и *физичко растојање* и *одржавање хигијенских навика* ([види CDNA, стр. 10 - see CDNA, p10](#)).

- **Посете у соби станара** – се одвијају у соби *станара* и могу да захтевају ношење додатне личне заштитне опреме (PPE). Посете у соби станара нису могуће ако собу дели више станара и у ситуацијама које су наведене у принципу 7А кодекса. У тим случајевима ће дом ставити на располагање неку другу локацију за посету.
- **Личне посете** – се одвијају на томе намењеним местима напољу, а не иза заштитне баријере.

Када посете не могу да се одвијају у соби станара или лично, могу да се понуде *додатни начини за одржавање контакта* (укључујући преко балкона, иза капије или прозора) да се смањи ризик од ширења ковида-19 - COVID-19.

Време за посете – Домови за негу старијих особа могу да ограниче време за посете током периода *категорије ескалације 2* или *категорије 3*. Домови треба да се потруде да омогуће посете и оним посетиоцима који раде од понедељка до петка, од 9 до 17 часова. Време за посете треба постепено да се враћа на уобичајено време пре ковида-19 - COVID-19 – деескалацијом на нижу *категорију*. Међутим, ако избије епидемија у дому (*категорија ескалације 3*) и / или постоји локално жариште ковида-19 - COVID-19 - у околним насељима или местима, могуће је да ће дом морати да уведе краће посете. Пружаоци услуга у својим оперативним одлукама морају да узму у обзир и своју обавезу да поштују права станара, нарочито права која су у Повељи о правима прималаца неге за старије особе наведена под бројем 7 и 8.

ПОЗАДИНА

Морамо да се побринемо да старији грађани Аустралије буду безбедни и заштићени током пандемије вируса корона - Coronavirus (ковида-19 - COVID-19). Ниске стопе преношења вируса у друштвеној заједници захваљујући владиним мерама и ефикасни напори сектора за негу старијих особа су спречили значајно ширење епидемије у домовима за боравак и негу старијих особа.

Овај кодекс сектора ће бити усвојен и на снази током пандемије ковида-19 - COVID-19, а након пандемије ће поново бити на снази уобичајена правила. Током епидемије других заразних болести ће бити дозвољен само мали број посета из саосећајних разлога, међутим, јасно је да ће у случају ковида-19 - COVID-19 - бити потребан дужи период примењивања мера у поређењу са уобичајеним периодом у случају епидемија других заразних болести.

Док се у локалној заједници у околини дома постепено поново почињу обављати активности из времена пре појаве ковида-19 - COVID-19, важно је да се старији грађани Аустралије уопште, а посебно станари домова за боравак и негу још неколико месеци придржавају мера опреза. То значи да иако у највећем делу Аустралије људи сада већ опуштеније ступају у друштвене контакте, домови у неким деловима Аустралије у чијим друштвеним заједницама влада епидемија, морају привремено да се врате на виши ниво ограничавања посета. То значи да морамо да пропишемо поступке за примање посета који ће поштовати права старијих особа и бити одрживи, а истовремено штитити све *станаре* домова за боравак и негу током дужег временског периода.

19. јуна 2020. године, Аустралијска комисија за заштиту здравља (Australian Health Protection Principal Committee - АНППС) је издала [ажуриране смернице - updated advice](#) - које се односе на домове за негу старијих особа, а које се надограђују на [првобитне препоруке - initial advice](#) - које је издала Аустралијска мрежа за преносне болести (Communicable Diseases Network Australia - CDNA) за контролу ризика од инфекције. Нове препоруке су као што следи:

- трајање посета од стране “брачних другова или других чланова уже породице или особа које станарима дома пружају друштвену подршку” не треба да буде ограничено;
- деци млађој од 16 година треба поново дозволити да посећују станаре домова за негу старијих особа;
- и даље треба да буде на снази захтев да сви посетиоци морају да буду вакцинисани против грипа;
- сви посетиоци и даље морају да одржавају физичко растојање;
- особље мора да обави процену стања посетилаца и да их обучи о физичком растојању, али не и да надгледа одвијање посета;
- посете би требале да се одвијају у *соба станара*, напољу или у томе намењеном простору – не у заједничким просторијама;
- ниједан станар истовремено не сме да има више од два посетиоца;
- станарима дома је дозвољено да оду из дома на мања породична окупљања (с тим што ће дом морати да обави процену ризика током предложене посете);
- у случају епидемије ковида-19 - COVID-19 - у дому или жаришта у околини дома, дом може да построжи рестрикције које се односе на посете, да поново почне да надгледа одвијање посета, а изласке из дома да обустави.

Осим тога, уредбе државних и територијалних здравствених тела које домови за негу старијих лица и посетиоци морају да поштују су ажуриране и рестрикције којима се трајање посета ограничавало на два сата су укинуте. У складу са уредбом која је тренутно на снази у Западној Аустралији, у друге сврхе (нпр. пружање неге на крају живота) су дозвољене и дуге посете.

Људска права укључују право на слободу кретања и дружења свих особа које живе у домовима за негу старијих особа, а то укључује и право *станара* да се виђају са члановима њихових породица. Кодекс се заснива на поштовању људских права, али то не значи да права појединаца преовлађују над свим другим видовима одређене ситуације. Права појединаца морају да се користе узимајући у обзир благостање и добробит других или, другим речима, права једног појединца никада не смеју да преовладају над правима других особа него морају да буду уравнотежена. Домови ће у свом раду са *станарима* наставити да примењују приступ који је усмерен на појединце. Тај приступ и примена

кодекса ће узети у обзир културну, језичку и духовну разноликост, културни контекст или окружење, као и особе абориџинског порекла и острвљане Торесовог пролаза и њихове заједнице.

[Стандарди квалитета неге која се пружа старијим особама - Aged Care Quality Standards](#) - и [Повеља о правима прималаца неге за старије особе - Charter of Aged Care Rights](#) - се и даље примењују током сваке пандемије (укључујући информисање корисника о нези и услугама на њима разумљив начин, што између осталог значи на њиховом језику) и Комисија за контролу квалитета и безбедности неге која се пружа старијим особама (Aged Care Quality and Safety Commission - ACQSC) је издала смернице за сектор неге старијих особа, укључујући и [специфичне смернице - specific guidance](#) - о примању посета. Домови за боравак и негу старијих особа, *станари* и *посетиоци* су до сада успешно сарађивали и успоставили су равнотежу између потребе да се *станари* заштите од ковида-19 - COVID-19 - и омогућавања виталних друштвених контаката и подршке. Важно је да се сарадња и међусобно поштовање одржавају и убудуће.

Ако постоји забринутост због примене кодекса, та забринутост треба да се изнесе и решава локално, разговором између пружаоца услуга и *станара* и чланова њихових породица. Тај процес може да укључи подршку за станара или породицу или њихово заступање од стране Мреже за заступање старијих особа (Older Persons Advocacy Network - OPAN), а пружалац услуга може да затражи подршку највишег саветодавног органа своје организације, ако је то потребно.

Да појаснимо: било ко било кад може да се жали Комисији за контролу квалитета и безбедности неге која се пружа старијим особама (Aged Care Quality and Safety Commission) и овај кодекс у томе ништа не мења.

ДАТУМ РЕВИЗИЈЕ

Кодекс је одобрен у понедељак, 11. маја 2020. године, ревизија је извршена 29. маја 2020. године, а ажуриран је 3. јула, 23. јула и 20. новембра 2020. године.

Организације које су одобриле кодекс ће наставити да прате ситуацију и било која од њих може да затражи формалну ревизију кодекса, кад и ако то буде сматрала потребним.

ОВАЈ КОДЕКС СУ НАПИСАЛЕ И ОДОБРИЛЕ:

Aged Care Provider Peak Organisations	Aged Care Consumer and Carer Peak Organisations
<ul style="list-style-type: none"> • Aged & Community Services Australia • Aged Care Guild • Anglicare Australia • Baptist Care Australia • Catholic Health Australia • Leading Age Services Australia • UnitingCare Australia 	<ul style="list-style-type: none"> • Carers Australia • Council on the Ageing (COTA) Australia • Dementia Australia • Federation of Ethnic Communities Council of Australia • National Seniors Australia • Older Persons Advocacy Network (OPAN)

ВЕРЗИЈА 5 – 20. НОВЕМБАР 2020.

INDUSTRY CODE FOR VISITING RESIDENTIAL AGED CARE HOMES DURING COVID-19